

ਐਮਐਫਐਸ ਨਾਥੂ ਬਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

(13) ਮਦਰਾਸ, ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੁਸਾਦੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਦੋ, ਅਰਥਾਤ, ਲੱਛੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਨ ਭਾਰੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਬਲਯੂ.ਕੇ.ਐਸ _

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਬਾਲਰਾਜ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਤੋਂ ਜੇ. ਜੇ.

M/S ਨੱਥੂ ਰਾਮ-ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਨੰ. 2606

29 ਅਗਸਤ, 1969

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXIIJ)- ਸੈਕਸ਼ਨ 2(s), 13(3), 13(4), ਅਤੇ 30— ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟਸ (.ਜਨਰਲ) ਰੂਲਜ਼ (1962)- ਨਿਯਮ 2(11)- ਮਾਡਲ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ—ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ 11(2) ਅਤੇ 28— ਨਿਯਮ 2(11)- ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30— ਨਿਯਮ 2(11) ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਉਪ- ਕਾਨੂੰਨ 28— ਕੀ ਬਜ਼ਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਦਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਅਵੈਧ ਹੈ—ਉਪ-ਨਿਯਮ 11(2)- ਕਪਾਹ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਚ ਦੋ ਬੋਲੀ ਵਿਚਕਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ - 20 ਪੈਸੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ —ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰ.

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਅੰ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1961, 'ਵਪਾਰ ਭੌਤੋ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸੂਚਿਤ ਬਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਭੱਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਖਰਚੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਦਲਾਲ, ਤੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਮਾਪਿਆ, ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ (ਜਨਰਲ) ਰੂਲਜ਼, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 2(11) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਜ਼ਾਰ ਖਰਚੇ, ਬਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਿਯਮ 2(11), ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 2>

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਣ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਅਭਿਆਸਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ। ਬਜ਼ਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਤੰਬੂ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਰਕੀਟ ਫੰਕਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। - ਉਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਲੈਣਾ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2(11) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 28, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

(ਪਰਾ ੩)

f

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਜਾਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਪਾਹ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੋ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਪੈਸੇ ਦਾ ਅੰਤਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੀਹ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇਹ ਫਰਕ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ 11 ਦਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਕਪਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 4)

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਵੱਲੋਂ 3 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਗਸਤ 1971 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ

Petition under Articles 226 and 227 of the Constitution of India praying that an appropriate writ, order or direction be issued or made against the respondents:—

(i) ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ;

^ decla^m 9 ਨਿਯਮ 2 ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ (ਜਨਰਲ) ਰੁਲਜ਼ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਨੰ. 28 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਵਜੋਂ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ;

ਮੈਸਰਜ਼ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਰੋਜ਼ਬਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ (ਟੂਲ., ਜੇ.)

(iii) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(iv) ਨਿਯਮ 29, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 2 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਅੰਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ;

ਆਈ

(v) ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(vi) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਜਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ;

(vii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੰਬਰ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਪਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਥੋਲੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ 20 ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 10 ਪੈਸੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਰਸੀ ਡੋਗਰਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ .

(2) ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, (ਹਰਿਆਣਾ) , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਸੋਢੀ , ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

(8) ਆਰ. ਤੁਮ, ਜੇ.—ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 3 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਨੁਕਤੇ ਸਨ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 423 ਆਫ 1964 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਉਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 13 ਮਈ, 1969 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਕ੍ਰਮ.

(2) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਪਾਹ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਡੱਬਵਾਲੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਧਾਰਾ 30 ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 (11) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਤਪਾਦ ਬਾਜ਼ਾਰ (ਆਮ) ਨਿਯਮ, 1962, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ, ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਆ), "ਵਪਾਰ ਭੱਤਾ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਜ਼ਾਰ ਖਰਚੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(3), ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਦਲਾਲ, ਤੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਮਾਪਣ ਵਾਲੇ, ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2(11) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 2(11), ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

(3) ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਡੱਬਵਾਲੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮਾਰਕੀਟ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਬੀ . ਈ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਟੀਕ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਵਾਬ 2 ਅਤੇ 3, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ। ਬਜ਼ਾਰੇ ਬਜ਼ਾਰ ਖਰਚੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਫਤ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਇੱਕ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਣ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਤਾਬ. ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਲੈਣਾ ਉਸਦੀ

M/s Nathu Ram Roshan Lai Lotina v. The Punjab State etc. (Tuli. J.)

ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਖਰਚੇ ਭਾਰੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 2(11), ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 28, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੈਧ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ।

(4) ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ; hby (ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ, ਡੱਬਵਾਲੀ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕਪਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੀਹ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਉਪਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਸ ਪੈਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀਆਂ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲੋੜਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਬੀ . ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ 5 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਕਪਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੋ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਪੈਸੇ ਦਾ ਅੰਤਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਬੀ . ਈ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੀਹ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇਹ ਅੰਤਰ 5 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ 5 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਮਾਰਕੀਟ ਖਰਚੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਫਾਲਸ਼ਾ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।, ਜੇ. (1), ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.), ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਈ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿਚ ਚੱਲਿਆ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੂਰਜਾ ਰਾਮ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਗਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਸਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।”

Y'

ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੁਕਤੇ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲਟ ਹੈ।

(6) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਚੰ. ਸੂਰਜਾ ਰਾਮ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਕੇਸ (3), (ਸੁਪਰਾ)।

(7) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 100.

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਜੇ.—ਸੋਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

»—

- (1) 1963 ਦੇ CW 308 ਨੇ 5 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (2) 1963 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ 1444 ਨੇ 24 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (3) ILR 1971 (1) Pb. & Hr. 172.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ